

شماره ۳۵۹۶-ق

تاریخ ۱۳۷۸/۱۲/۹

پیوست دارد

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

جلسه

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۷۸/۲۱/۵۹۶۹ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۱۹ و ۷۸/۲۱/۴۹۱۱ مورخ ۱۳۷۸/۴/۸ و پیرو نامه‌های شماره ۳۱۱۰-ق مورخ ۱۳۷۸/۳/۱۸ و ۳۴۷۱-ق مورخ ۱۳۷۸/۹/۲۹ لایحه شماره ۱۵۹۱۸/۶۲۱۱۰ مورخ ۱۳۷۶/۵/۱۳ دولت در خصوص آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) که در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۳۷۸/۱۲/۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

۱۳۷۸/۱۲/۹

شماره ۳۵۹۶ - ق

تاریخ ۱۳۷۸، ۱۲، ۹

پیوست

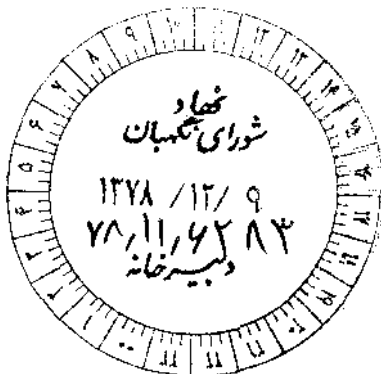

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیت

لایحه آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب

کتاب اول - در امور مدنی

کلیات

ماده ۱ - ...

ماده ۳۹ - در صورتی که وکیل استعفای خود را به دادگاه اطلاع دهد، دادگاه به موکل اخطار می‌کند که شخصاً یا توسط وکیل جدید دادرسی را تعقیب نماید و دادرسی تا مراجعه موکل یا معرفی وکیل جدید حداکثر به مدت یک ماه متوقف می‌گردد.

وکیلی که دادخواست تقدیم کرده در صورت استعفاء مکلف است آن را به اطلاع موکل خود برساند و بدون اطلاع موکل، تا پایان موعد تکمیل دادخواست استعفای وی بی اثر خواهد بود و موجب ابلاغ اخطار رفع نقص به موکل نمی‌باشد.

ماده ۴۰ - ...

ماده ۴۵ - وکیلی که در وکالت‌نامه حق اقدام یا حق تعیین وکیل مجاز در دادگاه تجدیدنظر و دیوان عالی کشور را داشته باشد، هرگاه پس از صدور رأی یا در موقع ابلاغ آن استعفاء و از رؤیت رأی امتناع نماید، مؤثر در امر ابلاغ نیست و ابتدای مدت تجدیدنظر و فرجام روز ابلاغ به وکیل یادشده محسوب است مگر اینکه موکل ثابت نماید از استعفاء وکیل بی اطلاع بوده در این صورت ابتدای مدت، از روز اطلاع وی محسوب خواهد شد و چنانچه از جهت اقدام وکیل ضرر و زیانی به موکل وارد شود وکیل مسؤول می‌باشد.

در خصوص این ماده، دادخواست تجدیدنظر و فرجام وکیل مستعفی قبول می‌شود و مدیر دفتر دادگاه مکلف است به‌طور کتبی به موکل اخطار نماید که شخصاً اقدام کرده یا وکیل جدید معرفی کند و یا اگر دادخواست ناقص باشد، نقص آن را برطرف نماید.

نماینده آن شورای محترم پذیرفتند که ایراد وارد نیست زیرا موکل در صورت

بیتعالی

اطلاع می‌بایست رأساً اقدام می‌نمود و در صورت عدم اطلاع و اثبات آن مهلت مقرر از روز اطلاع محسوب می‌گردد و لذا موجب تضییع حق نخواهد بود.

ماده ۱۲۸ - ...

ماده جدید - در کلیه مواردی که تأمین مالی منتهی به فروش آن گردد رعایت مقررات فصل سوم از باب نهم این قانون (مستثنیات دین) الزامی است.

ماده ۱۲۹ - ...

ماده ۱۵۲ - دادگاه می‌تواند تأمین دلیل را به دادرس علی‌البدل یا مدیر دفتر دادگاه ارجاع دهد مگر در مواردی که فقط تأمین دلیل مبنای حکم دادگاه قرار گیرد در این صورت قاضی صادرکننده رأی باید شخصاً اقدام نماید یا گزارش تأمین دلیل موجب وثوق دادگاه باشد.

ماده ۱۵۳ - ...

مبحث چهارم - گواهی

ماده ۲۲۸ - ...

ماده جدید - در دعاوی مدنی (حقوقی) تعداد و جنسیت گواه، همچنین ترکیب گواهان با سوگند به ترتیب ذیل می‌باشد:

الف - اصل طلاق و اقسام آن و رجوع در طلاق و نیز دعاوی غیر مالی از قبیل مسلمان بودن، بلوغ، جرح و تعدیل، عفو از قصاص، وکالت، وصیت با گواهی دو مرد.

ب - دعاوی مالی یا آنچه که مقصود از آن مال می‌باشد از قبیل دین، ثمن مبیع، معاملات، وقف، اجاره، وصیت به نفع مدعی، غضب، جنایات خطائی و شبه عمد که موجب دیه است با گواهی دو مرد یا یک مرد و دو زن.

چنانچه برای خواهان امکان اقامه بینة شرعی نباشد می‌تواند با معرفی یک گواه مرد یا

تعلیقات

دو زن به ضمیمه یک سوگند ادعای خود را اثبات کند.

- ج - دعاوی که اطلاع بر آنها معمولاً در اختیار زنان است از قبیل ولادت، رضاع، بکارت، عیوب درونی زنان با گواهی چهار زن.
- د - اصل نکاح با گواهی دو مرد و یا یک مرد و دو زن.

ماده جدید - در کلیه دعاوی که جنبه حق الناسی دارد اعم از امور جزائی یا مدنی (مالی و غیر آن) به شرح ماده فوق هرگاه به علت غیبت یا بیماری، سفر، حبس و امثال آن حضور گواه اصلی متعذر باشد گواهی بر شهادت گواه اصلی مسموع خواهد بود.

تبصره - گواه بر شاهد اصلی باید واجد شرایط مقرر برای گواه و گواهی باشد.

ماده ۲۲۹ - ...

ماده ۲۴۲ - ...

ماده جدید - در موارد مذکور در مادتين (۲۴۱) و (۲۴۲) چنانچه مبنای رأی دادگاه گواهی گواه باشد و آن گواه طبق مقررات ماده (۲۳۰) از حضور در دادگاه معذور باشد استنادکننده به گواهی فقط می تواند به گواهی شاهد بر گواه اصلی استناد نماید.

- منظور از ماده (۲۳۰) مندرج در این ماده، ماده جدیدی است که در صفحه ۱۳ قبل از ماده (۲۲۹) درج شده است که در زمان تدوین نهائی شماره گذاری خواهد شد.

ماده ۲۴۳ - ...

ماده ۲۵۵ - ایداع دستمزد کارشناس به عهده متقاضی است و هرگاه ظرف مدت یک هفته از تاریخ ابلاغ آنرا پرداخت نکنند، کارشناسی از عداد دلایل وی خارج می شود.

هرگاه قرار کارشناسی به نظر دادگاه باشد و دادگاه نیز نتواند بدون انجام کارشناسی انشاء رأی نماید، پرداخت دستمزد کارشناسی در مرحله بدوی به عهده خواهان و در مرحله تجدیدنظر به عهده تجدیدنظر خواه است، در صورتی که در مرحله بدوی دادگاه نتواند بدون

تعالی

نظر کارشناس حتی با سوگند نیز حکم صادر نماید، دادخواست ابطال می گردد و اگر در مرحله تجدیدنظر باشد تجدیدنظر خواهی متوقف ولی مانع اجرای حکم بدوی نخواهد بود.
ماده ۲۵۶ - ...

ماده ۲۶۴ - ...

ماده جدید - هرگاه خواهان، در دعوی بر میت وراثت صاحب حق باشد و بر اثبات ادعای خود اقامه بینه کند علاوه بر آن باید اداء سوگند نماید. در صورت عدم اتیان سوگند حق مورد ادعا ساقط خواهد شد.

تبصره ۱ - در صورت تعدد وراثت هر یک نسبت به سهم خود باید ادای سوگند نمایند چنانچه بعضی ادای سوگند نموده و بعضی نکول کنند ادعا نسبت به کسانی که ادای سوگند کرده ثابت و نسبت به نکول کنندگان ساقط خواهد شد.

تبصره ۲ - چنانچه وراثت خوانده متعدد باشند و خواهان شخص دیگری باشد پس از اقامه بینه توسط خواهان ادای یک سوگند کفایت می کند.

ماده جدید - در حدود شرعی حق سوگند نیست مگر در سرقت که فقط نسبت به جنبه حق الناسی آن سوگند ثابت است ولی حد سرقت با آن سوگند ثابت نخواهد شد.

ماده جدید - سوگند باید مطابق قرار دادگاه و با لفظ جلاله (والله - بالله - تالله) یا نام خداوند متعال به سایر زبانها ادا گردد و در صورت نیاز به تغلیظ دادگاه کیفیت ادای آنرا از حیث زمان، مکان و الفاظ تعیین می نماید. در هر حال فرقی بین مسلمان و غیر مسلمان در ادای سوگند بنام خداوند متعال نخواهد بود. مراتب اتیان سوگند صور تجلسه می گردد.

ماده ۲۶۷ - ...

- ماده (۲۷۴) فعلی حذف گردید.

ماده ۳۳۰ - اگر مشخصات تجدیدنظر خواه در دادخواست معین نشده و معلوم نباشد

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۵۹۶ - ق

تاریخ ۱۳۷۵، ۱۲، ۹

پیوست

بیتعالی

که دادخواست دهنده چه کسی می باشد یا اقامتگاه او معلوم نباشد و قبل از انقضای مهلت، دادخواست تکمیل یا تجدید نشود، پس از انقضای مهلت، دادخواست یادشده به موجب قرار دادگاهی که دادخواست را دریافت نموده رد می گردد. این قرار نسبت به اصحاب دعوا ظرف ده روز از تاریخ الصاق به دیوار دادگاه قابل اعتراض در دادگاه تجدیدنظر، خواهد بود. تبصره - مهلت مقرر در این ماده و ماده (۳۲۲) شامل موارد نقض مذکور در ماده (۳۱۲) نخواهد بود.

ماده ۳۳۱ - ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و هشت به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی